

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»**

Рівень вищої освіти	- Другий (магістрський) освітній рівень -
Ступінь вищої освіти	- Магістр
Галузь знань	- 24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	- 242 «Туризм»
Освітня програма	- 242 «Туризм»
Кількість кредитів	- 4 - 120 год., із них: аудиторних -60 год.; самостійної роботи студента - 60 год.
Форма навчання	- денна
Рік підготовки	- рік - 5, семестр - 10
Компонент освітньої програми	- дисципліна за вибором
Дні занять	- згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
Консультації	- згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
Мова викладання	- українська
Вид контролю	- залік

Керівник курсу:

Соловйов Валерій Федорович – кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки та психології

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка 11, ЛДУФК імені Івана Боберського,
м. Львів. каб. 318, тел. (032) 255-32-12

E-mail: valerisolovyov@gmail.com

Опис дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Психологія управління» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальністю - 242 «Туризм».

Програма передбачає набуття студентами теоретичних умінь і практичних навичок в психологічному управлінні колективами й організаціями різних форм власності й різної правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах ринкових відносин.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія управління» є психологічні закономірності управлінської діяльності, психологічних стосунків і поведінки людей в установі чи організації, традиційні соціально-психологічні явища (соціально-психологічний клімат, спілкування та ін.); психологія праці.

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія управління» є формування в майбутніх фахівців системи спеціальних знань щодо психосоціологічних підходів у сучасній управлінській парадигмі; оволодіння сучасними психологічними методами ефективного використання людських ресурсів; розуміння психологічних основ системного управління організаціями; набуття вмінь психологічного аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організації і практичних навичок психологічного забезпечення професійної діяльності, прийняття адекватних управлінських рішень для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія управління» є: допомогти майбутнім фахівцям усвідомити роль і значущість психологічного підходу в процесі управління; ознайомити з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними й прикладними дослідженнями вітчизняних і зарубіжних психологів; підвищити рівень управлінської компетентності майбутніх фахівців завдяки отримання ними психологічної підготовки.

Навчальний контент

Теми	Розподіл годин				Результати навчання Знати:
	разом	л	с	с.р	
ТЕМА 1. Предмет та методологічні основи психології управління. Психологічні основи управлінської діяльності та особливості функцій управління.	18	6	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - Предмет та завдання психології управління. Структура, функції та основні категорії психології управління. - Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки психології управління з філософією, соціологією, політологією, педагогікою та ін. - Методологія та методи психології управління. Характеристика методологічних підходів до визначення об'єкту пізнання дисципліни. - Система методологічних засад або принципів. - Загальна характеристика управлінської діяльності та її психологічна структура. - Продукт управлінської діяльності – управлінське рішення та практичні дії. - Принципи управління в системі освіти. - Функції управлінської діяльності: організаційна; спонукально-мотиваційна; контролю.
ТЕМА 2. Соціально-психологічні характеристики організації.	16	4	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - Особливості поведінки особистості у групі. - Психологічна характеристика організації та соціальної групи як структурних елементів управління. Рівні організаційної структури. - Формування прийняттого соціально-психологічного клімату в організації. Шляхи формування соціально-психологічного клімату. - Сумісність і спрацьованість управлінської команди. Групова та міжособистісна сумісність. Основні показники згуртованості групи. Індекс згуртованості групи.
ТЕМА 3. Психологічні особливості особистості управлінця.	16	4	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - Мотиваційна сфера особистості керівника. Поняття лідерства та керівництва. Поняття про стилі та типи керівництва та їх характеристика. - Соціально-психологічний портрет менеджера. Професійна компетентність. Управлінська діяльність. Професійне самовдосконалення. Ділова спрямованість особистості. Здатність до самоконтролю поведінки та діяльності. Комунікативні якості. Морально-духовні якості.
ТЕМА 4. Психологічні особливості управлінського впливу.	16	4	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - Поняття про управлінський вплив. Успіх роботи керівника та принципи ефективності влади. Фактори впливовості особистості керівника. - Система психолого-педагогічних впливів на колектив. - Психологічні особливості управлінських розпоряджень. Основні форми управлінського спілкування. Методи передачі управлінського розпорядження. Типи видів наказів. - Протистояння особистості неконструктивним впливам. Критерії конструктивного впливу. Контраргументація. Конструктивна критика.

ТЕМА 5. Психологічні основи прийняття управлінських рішень..	16	4	4	8	- Психологічні закономірності прийняття управлінського рішення. Види та типи управлінських рішень. - Порівняльна характеристика групових та індивідуальних форм прийняття рішень. - Процедура прийняття групових рішень. - Психологія діяльності керівника при прийнятті управлінських рішень.
ТЕМА 6. Психологічні особливості добору кадрів.	18	4	4	10	- Суть та завдання добору кадрів. Способи і методи добору кадрів. Робота з персоналом. Профпридатність. Методи профвідбору. - Особистісні чинники включення людини в організацію. Тривимірна модель типу особистості працівника.
ТЕМА 7. Психологія професіоналізму управління.	20	4	6	10	- Критерії продуктивності професійної діяльності та професійна компетентність. Професійна компетентність. Досягнення різних рівнів професійної компетентності. - Поняття професіоналізму управлінської діяльності. Компоненти професіоналізму. - Типи мотивації та етапи професійного самовдосконалення менеджера. Елементи структури мотивації.

Формування програмних компетентностей:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання і в господарській діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- здатність застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності;
- здатність використовувати організаторські навички для планування роботи колективу;
- здатність до усної та письмової ділової комунікації державною та іноземною мовами для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземною мовою. Здатність до усвідомленого поповнення і розширення комунікативних навичок у професійній сфері впродовж життя;
- здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії (робота в команді);
- здатність розробляти нові послуги з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів;
- здатність проводити комплексні маркетингові дослідження і моніторинг ринку готельно-ресторанних та туристичних послуг;
- здатність до розуміння принципів функціонування економіки та суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу;

- розрізняти індивідуально-психологічні якості та властивості, а також характеристики людської особистості у цілому, з метою найефективнішої взаємодії в різних видах діяльності.

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Семінарські та практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності (Стаття 42 Закону України «Про освіту») та студентоцентрованого підходу.

<https://naqa.gov.ua/%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/>

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

1. Положення ЛДУФК ім. Івана Боберського про організацію освітнього процесу:
<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%202020.%20zaversh.pdf>
2. Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/17620>
3. Порядку оцінювання: <https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%202020.%20zaversh.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Актуальные проблемы управления персоналом / Под. ред. Ю.П.Платонова. – СПб.: Делком, 1997. – 186 с.
2. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Психология управления. – Харьков: Фортуна-Пресс, 1998. – 464 с.
3. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. – К.: Лібра, 1998. – 270 с.
4. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА». – 2000. – 280 с.
5. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 1.: Навчальний посібник. – Харків, РВВ ХДЕУ, 1999. – 108 с.
6. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 2.: Навчальний посібник. – Харків, Вид. ХДЕУ, 2000. – 96 с.
7. Дугкевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
8. Кулініч І.О. Психологія управління: Курс лекцій. – Л.: ВПВ ЛВЦНТЕІ, 2006. – 126 с.

9. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Навч. посібник. – К.: ТОВ «УВПК Екс Об», 2000. – 512 с.
10. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
11. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
12. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 320 с.
13. Савчин М., Зимянський А. Психологія управління: тексти лекцій. – Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. – 293 с.
14. Самыгин С.И., Столяренко Л.Д. Психология управления: Учеб. пособие. – Ростов н/Д.: Феникс, 1997. – 512 с.
15. Щёкин Г.В. Организация и психология управления персоналом: учебно-методическое пособие. – К.: Изд-во МАУП, 2002. – 832 с.

Допоміжна:

1. Арсеньев Ю.Н., Шелобаев С.И., Давыдова Т.Ю. Управление персоналом. Модели управления: Учебное пособие для ВУЗов. – М.: Юнити, 2005. – 253 с.
2. Афанасьев М.В., Шемаєва Л.Г., Верлока В.С. Основы менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. М.В.Афанасьєва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 484 с.
3. Базаров Т.Ю., Еремін Б.Л., Аксенова и др. Управление персоналом. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 264 с.
4. Бизюкова И.В. Кадры управления: подбор и оценка. – М.: Экономика, 2006. – 150 с.
5. Блейк Р., Мугон Дж. Научные методы управления / Пер. с англ. – К.: Довбра, 1992. – 232 с.
6. Буткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
7. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб. Питер, 2002. – 464 с.
8. Егоршин А.П. Основы управления персоналом: учебное пособие для студентов вузов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 352 с.
9. Журавлев А.Л. Психология управленческого взаимодействия (теоретические и прикладные проблемы): [монография]. – М.: Ин-т психологии РАН, 2004. – 476 с.
10. Кабаченко Т.С. Психология управления: Учебное пособие для вузов. – М.: Изд-во пед. о-ва России, 2003. – 384 с.
11. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти: Монографія. – К.: Ніка-Центр, 2000. – 332 с.
12. Климов Е.А. Психология профессионала. – М.: ИПП; Воронеж: МОДЭК, 1996. – 400 с.
13. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): Монографія. – К.: МАУП, 2000. – 286 с.
14. . Конфліктологія / Л.М.Герасіна, М.І.Понов, Н.П.Осипова та ін. – Х., 2002. – 256 с.
15. Крысько В.Г. Социальная психология: Учебник. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. – 447 с.
16. Кредісов А.І., Панченко Є.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. – К.: Знання, 1999. – 556 с.
17. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2003. — 453 с.
18. Лавриенко В.Н. Психология и этика делового общения. – М.: Юнити, 2000. – 347 с.
19. Леонова А.Б., Чернышева О.Н. Психология труда и организационная психология: современное состояние и перспективы развития: хрестоматия. – М.: Радикс, 1995. – 443 с.
20. Ложкин Г.В., Повакель Н.Н. Практическая психология конфликта: Учеб. пособ. – К.: МАУП, 2000. – 256 с.
21. Ложкін Г.В., Спасенников В. В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навч. посіб. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 304 с.
22. Лукашевич Н.П. Теорія і практика самоменеджменту. – К.: МАУП, 1998. – 360 с.

23. Машков В.Н. Психология управления: Учебное пособие. 2-е изд. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2002. – 254 с.
24. Муэрс Р. Эффективное управление / Пер. с англ. – М.: Фипресс, 2001. – 264 с.
25. Мэйтланд Я. Руководство по управлению персоналом в малом бизнесе. – М., 2006. – 237с.
26. Наука управлять: з історії менеджменту. Хрестоматія: Навч. посіб. – К.: Либідь, 1993. – 304 с.
27. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління: Монографія. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – 426 с.
28. Організаційна поведінка: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л.М.Савчук, Н.Ю.Бутенко, А.М.Власова та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – 249 с.
29. Основи практичної психології: Підручник для вузів / В.Панок, Т.Титаренко, Н.Чепелєва та ін.: Підручник. – К.: Либідь, 2003. – 533 с.
30. Панкратов В.Н. Психотехнология управления людьми: Практ. руководство. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 336 с.
31. Паркинсон М. Использование психологии в бизнесе: практическое руководство для менеджеров: пер. с англ. – М.: НРРО, 2003. – 263 с.
32. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва. – К.: Каравела, 2006. – 408 с.
33. Психология менеджмента: Учебник / Под. ред. Г.С.Никифорова. – СПб: Изд-во СПбГУ, 2000.
34. Психологія. Підручник / За ред. Ю.Л.Трофімова, – 3-тє вид., стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 558 с.
35. Розанова В.А. Психология управления: Учебное пособие / В.А.Розанова. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Журнал «Управление персоналом», 2003. – 416 с.
36. Савчин М. Соціальна психологія. – Дрогобич: Відродження, 2000. – 274 с.
37. Терещенко В.І. Організація і управління: досвід США. – К.: Знання, 1990. – 48 с.
38. Урбанович А.А. Психология управления: Учебное пособие. – Мн.: Харвест, 2003. – 640с.
39. Фельзер А.Б. Доброневский О.В. Техніка роботи керівника. – К.: Вища школа, 1993. – 342 с.
40. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2006. – 488 с.
41. Хоронжий А.Г. Основи соціального управління: Навч. посіб. – Л.: Магнолія Плюс, 2006. – 220 с.
42. Швалб Ю.М., Данчева О.В. Практична психологія в економіці та бізнесі. – К.: Лібра, 1998. – 270 с.
43. Щёкин Г.В. Практическая психология менеджмента. – К.: Украина, 1994. – 399 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Баклицький І.О. Психологія праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_pratsi_-_baklitskiy_io.
2. Безкоштовний консультаційно-інформаційний тур / Центр управління персоналом. – Режим доступу: <http://center-personal.livejournal.com/82837.html>
3. Дельфія... Мое слово.ру. – Режим доступу: www.myword.ru.
4. Кулініч І.О. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io.
5. Мир Психологии – Режим доступу: www.psychology.net.ru.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. 2-ге видання, доповнене ("Академвидав") [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academia-ps.com.ua/product/203>.
7. Слободянюк А.В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://posibnyku.vntu.edu.ua/psihol/>.
8. Психология / Библиотека Нестор – Режим доступу: <http://libelli.ru/sc/psych.htm>.
9. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10080/>.

10. PSYLIB – Психологическая библиотека Киевского Фонда содействия развитию психической культуры. – Режим доступа: <http://psylib.kiev.ua/>.